

Den som tittar på en grupp parkour-utövare, eller traceurer, ser en serie halsbrytande hopp och andra fysiska övningar, ofta på ställen där man kanske inte borde vara. Hindren de passerar på sin väg är ofta trappor, murar, räcken och annat som för oss andra bara är i vägen. För parkourutövare är de möjligheter. Och utmaningar.

Palle heter egentligen Patric Hallberg. Tidigare dansade han och Ken Sörensen breakdance, men för drygt ett och ett halvt år sedan fick de höra talas om Le Parkour. På webben fann de två ystadkillarna filmer och tekniker som de kunde börja öva på och snart besökte de också en och annan jam – där utövarna träffas på en bra spot eller ställe, testar nya tekniker, övar och visar varandra vad de kan.

Joakim Hansson från Skurup tränade tidigare gymnastik och kampsporter. Han lärde känna de andra två via webben. Snabbt lärde han sig den nya tekniken och är nu lika bra som de andra två, enligt Palle.

– Vi tränar rätt mycket, berättar Palle. Ofta här i Ystad, men lika ofta i Lund eller Malmö. Lund är min favorit. Där finns många jättebra spots.

Le Parkour bygger på rörelse med ett syfte. Med kroppen som enda hjälpmedel

ska man så snabbt som möjligt ta sig från A till B. Den kallas ofta "konsten att fly" eller "konsten att nå". Tekniken grundades av en fransk soldat, Raymond Belle, vars stora passion var att ta sig fram på den militära hinderbanan – "le parcours de combattant" – på sitt eget sätt. Sonen David Belle inspirerades och utvecklade i Paris i början på 1990-talet konsten i stadsmiljö. Parkour var född.

– Man måste ha kontroll på sin kropp och på vad man ska göra, säger Palle mellan hoppen. Det gäller att inte göra för mycket, samtidigt som man ska utmana sig själv lite mer varje gång.

Parkour handlar mycket om att flytta gränser. På så sätt är den också en mental träning som utövaren tar med sig till andra områden i livet.

Men flyttar man gränser med kroppen som enda hjälpmedel kostar det förstås en del. Småskador är inte helt ovanliga i Parkour, lika lite som i andra idrotter. Stukningar, småsår och ibland frakturer är de vanligaste även om värre saker har inträffat.

– Jo, man måste ändå vara försiktig, menar Palle. I början ska man aldrig träna ensam, vi hjälper alltid varandra

om någon skadar sig. Sen är det viktigt att kolla noga hur det ser ut där man ska träna. Ofta ligger det glas och annat skräp som man kan skada sig på, och ibland är räcken och annat trasiga.

Förbjudna platser då, tränar ni där?

– Det är ju inte det Parkour går ut på, säger Palle. Det är inte alltid lätt att se var man inte får vara. Men säger någon till så går vi därifrån. Vi är ju inte ute för att ställa till bråk.

Palle, Ken och Johan är tre killar som gillar utmaningar. Att våga lite extra, tänja på gränserna och testa kroppens förmåga är själva kärnan i den idrott, eller konst de utövar som kallas Le Parkour, eller bara parkour.

Våga mer för större hopp

Hängverbenan sticker upp med sina violetta blommor.

Höstkrysantemum är en vanlig blomma i Ystad, framförallt i urnor.

Knölbegonia och hängverbena passar bra ihop.

Jörgen Gend förbereder en urna med veronica och krysantemum till gågatan inför hösten.

I huvudet på en trädgårdsmästare – nästa års blomsterprakt

Det kommer många telefonsamtal till kommunens trädgårdsmästare Jörgen Gend om Ystads alla vackra planteringar. Besökare och ystadbor uppskattar att staden smyckas med blommor, även på hösten. Bakom ögonfröjden ligger mycket arbete.

Redan i juni börjar Jörgen Gend planeringen till nästa säsongs vårplanteringar. Då har han gått och grunnat ett tag, pratat med sina arbetskamrater och studerat både tidskrifter och andra kommuners planteringar i sitt sökande efter nya idéer. Sen sätter han pennan till papperet, skissar och skriver listor.

Vårens blommor är penséer och tulpaner och de flesta av stadens planteringar ser ut som tidigare, men med nya färgkombinationer varje år. Gult och blått är Ystads signum, men Jörgen använder många andra

färger. Två färger per rabatt är regeln, även om vissa får fler än så.

– Jag provar gärna nya sorter och färger, säger Jörgen. Problemet är att de nya ofta blommar ut så fort. Sådana går bort nästa år.

Övervintring i växthus

Så fort planeringen är klar beställer han pluggplanter – små planter i miniatyrkrukor färdiga att stoppa i jorden. Jörgen köper varje år ca 35.000 penséer som ska sättas i växthus under första halvan av oktober i väntan på våren, då de ska planteras ut.

Tulpanlökarna som också ska komma upp samma vår sätts ut i stadens planteringar under andra halvan av oktober. Utom de som ska stå i krukor, de får gro inomhus i växthusen under vintern tillsammans med de andra vårblommorna.

– Penséer och kruklökar ska stå i kallväxthus, säger Jörgen. Då tål de några kalla nätter och vi kan sätta ut dem redan i mars om vädret är gynnsamt. Det är något

för hemmaodlaren att tänka på också – köp planter odlade i kallväxthus.

Lång framförhållning

Blomsterprakten under året kräver noggrann planering. Sommarblommorna som sätts ut efter vårblommorna i slutet av maj planerar Jörgen i november året innan, och sår i februari. De som köps färdiga som pluggplanter planteras i april.

Höstblommorna planeras redan i februari och sätts ut i sina krukor i september-oktober. Jörgen vill att de ska hålla till 1:a advent.

Silvrek, Veronica, Prydnadskål, Kryddsalvia och lite Krysantemum står utomhus på kommunens odlingsanläggning på Aulingatan, och väntar på att få pryda staden när hösten står för dörren.

Mycket underhåll

– Vi har fullt upp året om, säger Jörgen. Mellan de tre planteringsomgångarna är det underhåll, rensning, vattning och allmän tillsyn. Krukor behöver bytas, växter behöver ersättas. Vi 15 fast anställda och de 10 säsongsarbetarna får bara mer och mer att göra för varje år.

Och det blir snyggt. Ystad blommar tre säsonger av fyra med en blomsterprakt som är ett av stadens kännetecken. Då känns det gott att vara trädgårdsmästare.

I bakgrunden syns Silvrek.